

Kansanopistojen kokemuksia Opistovuosi oppivelvollisille –koulutuksen toteutuksesta lukuvuonna 2021–2022

Suomen Kansanopistoyhdistys
Finlands Folkhögskolförening

Kansanopistot

Kysely kansanopistojen kokemuksista Opistovuosi-koulutuksesta

Kyselyllä kartoitettiin Opistovuosi oppivelvollisille-koulutusta järjestävien kansanopistojen kokemuksia koulutuksen järjestämisestä lukuvuonna 2021-2022.

Ensimmäisen lukuvuoden kokemukset: Opistovuosi-koulutus käynnistyi kansanopistoissa elokuussa 2021.

Kysely oli auki 23.3.-29.3. välisen ajan.

Kyselyyn vastasi 18 kansanopistoa eri puolilta Suomea.

Vastanneista 3 oli ruotsinkielisiä kansanopistoja ja 15 suomenkielisiä kansanopistoja.

Vastanneista 13 kuului rehtorikuntaan. Loput vastaajat olivat opetus- ja muuta henkilöstöä.

Kuinka monta Opistovuosi oppivelvollisille -koulutuksen ryhmää kansanopistossa on käynnissä?

- Valtaosalla opistoista oli yksi Opistovuosi-koulutuksen ryhmä.
- Kahdella opistolla oli 8 ryhmää.
- Kahdella opistolla oli nolla ryhmää, jolloin oppivelvollinen opiskelija saattoi osallistua esimerkiksi kansanopistolinjalle ja muuhun koulutukseen.

Kuinka moni Opistovuosi-opiskelija on aloittanut koulutuksen kesken lukuvuoden (syyskuun lopun 2021 jälkeen)?

- Kahdeksassa opistossa kesken aloittaneita ei ollut yhtään.
- Yhdeksässä opistossa kesken lukuvuoden aloittaneita Opistovuosi-opiskelijoita oli 1-7 välillä.
- Yksi tyhjä vastaus.

Kuinka monta opiskelijaa teillä on Opistovuosi-koulutuksessa (sekä oppivelvolliset että muut)?

Opistovuosi-koulutuksessa olevien opiskelijoiden lukumäärä eri opistoissa

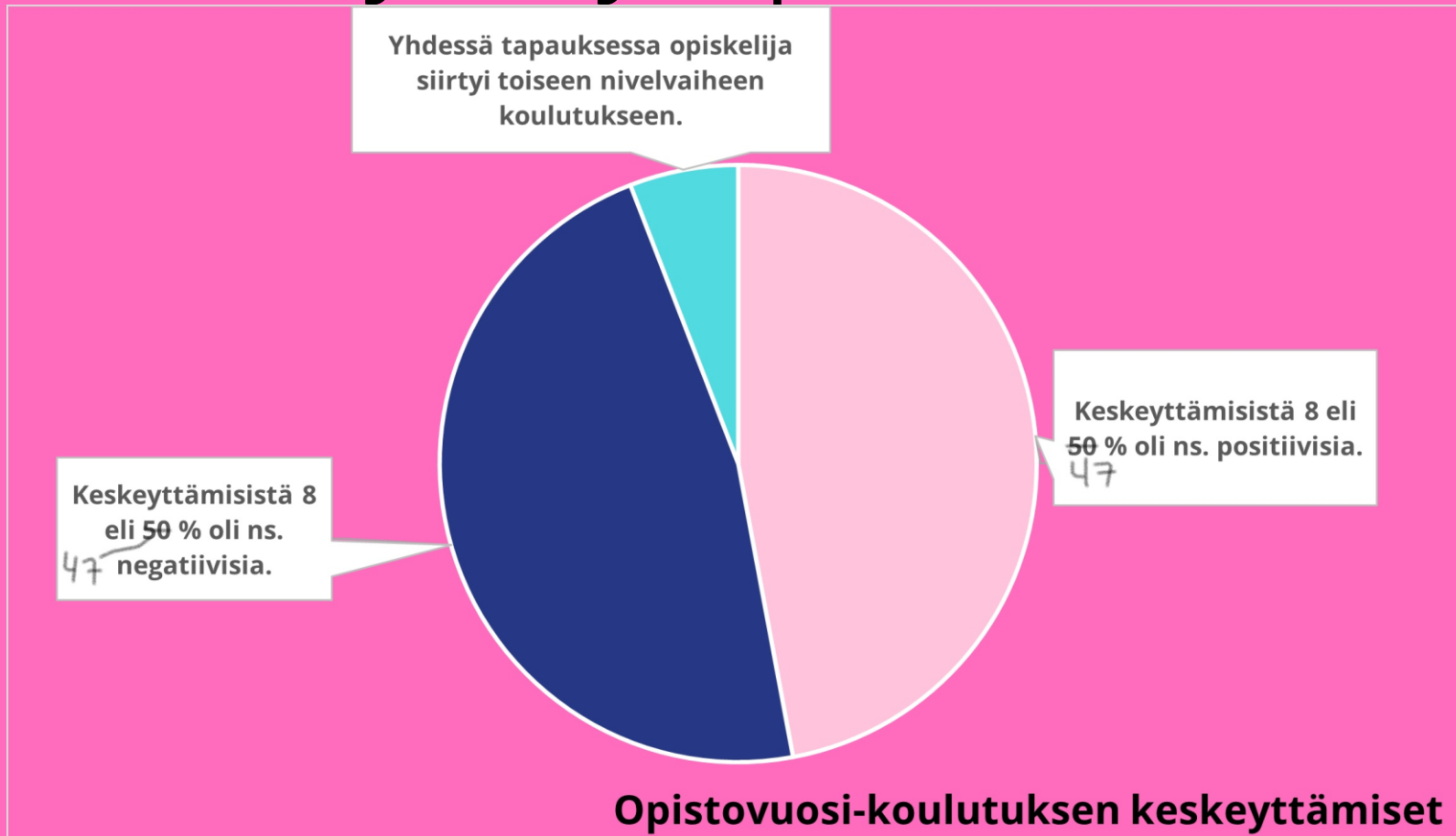

Opistovuosi-opiskelijoita yhteensä 471 kyselyyn osallistuneissa kansanopistoissa.

Opiskelijamäärissä suuri hajonta opistojen kesken.

Luvuissa mukana vain kyselyn aikana opistolla Opistovuosi-koulutuksessa opiskelevat, ei aloitusmäärää.

Kuinka moni Opistovuosi-opiskelija on keskeyttänyt opintonsa?

- Opistovuosi-koulutuksen keskeytti yhteensä 17 opiskelijaa kyselyyn vastanneissa kansanopistoissa. Tämä on 3,6 % kyselyyn vastanneiden opistojen Opistovuosi-opiskelijoiden kokonaismäärästä (471).
- Keskeyttämisistä 8 oli ns. positiivisia, eli keskeyttänyt on siirtynyt lukioon tai ammattikouluun.
- Keskeyttämisistä 8 oli ns. negatiivisia, eli keskeyttänyt ei ole jatkanut opintojaan toisessa oppilaitoksessa ja jolloin hänestä on pitänyt tehdä ilmoitus oppivelvollisen asuinkunnalle.

Kuinka moni Opistovuosi-opiskelija on hakenut/hakemassa kevään 2022 perusopetuksen jälkeisessä yhteishaussa toisen asteen koulutukseen?

- **Kyselyyn osallistuneiden opistojen Opistovuosi-opiskelijoista yhteensä 470 eli 99,7 % aikoo hakea yhteishaussa toisen asteen koulutukseen.**
- **Kansanopistoissa oli kyselyhetkellä 471 Opistovuosi-opiskelijaa.**

Opistovuosi-koulutukseen on tänä keväänä haettu perusopetuksen jälkeisen yhteishaun (22.2.-22.3.2022) kautta. Kuinka paljon olette saaneet yhteishaun aikana hakemuksia Opistovuosi-koulutukseen?

Kyselyyn vastanneiden kansanopistojen Opistovuosi-koulutukseen haki kevään yhteishaussa 2141 hakijaa. Luku sisältää kaikki hakijat, ei vain ensisijaisia.

Yksi kyselyyn osallistunut opisto ei ollut mukana yhteishaussa.

Hakijamäärissä runsasta hajontaa opistojen kesken: pienin hakemusmäärä oli 2 ja suurin 999. Tyypillisin hakijamäärä opistoissa oli 5-26 hakijan välillä.

Opetushallituksen tilastotietojen mukaan kansanopistojen Opistovuosi-linjoille haki kevään yhteishaussa ensisijaisesti yhteensä 980 hakijaa. Paikkoja opistovuosi-linjoilla oli haussa yhteensä 1 150.

Minkälaisia kokemuksia teillä on Opistovuosi-koulutuksesta yhteishaun osana?

Selkeä enemmistö eli noin 70 % kyselyyn vastanneista oli tyytyväisiä siihen, että Opistovuosi-koulutus on osa kevään yhteishakua ja piti hakutapaa toimivana.

Osa vastanneista koki Opistovuosi-koulutuksen liittämisen yhteishakuun työllistävänä: esimerkiksi hakusivut eivät ole vastanneet teknisesti opistojen **tarpeita ja opintopolun ja valintojen toteutuksessa on ollut haasteita.**

Osa opistoista kertoi, että Opistovuosi-koulutukseen ei osata vielä hakea yhteishaun kautta.

Mikä Opistovuosi oppivelvollisille -koulutuksessa on ollut mielestänne toimivaa ja mikä haastavaa?

TOIMIVAA

Opiskelijoiden ryhmäytyminen on onnistunut ja sosiaaliset taidot kehittyneet.
Suuntautumisopinnot motivoivat opiskelemaan ja auttamana löytämään oman alan.
Opistovuosi-koulutukseen on ollut melko helppo integroida opiston opetussuunnitelma ja kansanopistolinjojen opintoja.
Yksilöllisyys ja joustavuus.

HAASTAVAA

Opintojen aloittaminen kesken lukuvuoden vaikeuttaa opiskelijoiden ryhmäytymistä.
Opiskelijoiden väliset tasoerot ja heterogeenisuus.
Osa opiskelijoista tarvitsee yksilöllisen suunnitelman ja runsaasti yksilöllistä ohjausta.
Osaa tavoitteista ja arvioinnin kohteista on vaikea todentaa / tietää/ mitata.
Opistovuosi-koulutuksen liittyy paljon uuden omaksumista: uudet järjestelmät, yhteishaku, tilastot, ohjausvelvoite, valvontavastuu opistovuoden jälkeenkin.

Miten opetussuunnitelman perusteet ovat toimineet? Mitä kehitettävää perusteissa on ensimmäisen lukuvuoden kokemuksen jälkeen?

Yleisesti ottaen opetussuunnitelman perusteisiin oltiin tyytyväisiä ja niitä pidettiin toimivina.

Opetussuunnitelman perusteet antavat hyvät suuntaviivat, mutta samalla säilyttävät sopivasti kansanopistojen koulutusmuodolle välttämättömän vapauden.

Auttavat rakentamaan vuosikellon ja lukuvuotta.

Mahdollistanut monenlaisia toteutuksia ja ovat joustavat -> opetuskokonaisuuksia voi suunnitella melko vapaasti.

Opetussuunnitelman perusteissa on joitakin sisällöllisiä päällekkäisyyksiä, samankaltaisuuksia ja epäselvyyksiä, joita olisi hyvä muuttaa.

Opetussuunnitelman koetaan olevan joiltain osin pirstaleinen suuntautumisopintojen osalta.

Mahdollisia sisältöjä olisi hyvä kuvailla monipuolisemmin.

Ovat työllistäneet erittäin paljon suunnittelu- ja arviointivaiheessa.

Mitkä ovat kokemuksenne Opistovuosi-koulutuksen arvioinnista?

Useammassa vastauksessa mainittiin, että arvioinnista ei ole vielä kokemuksia, sillä ne tehdään pääosin loppukeväällä.

Osa sanoi opiskelijan poissaolojen vaikeuttavan arviointia. Näin oli esimerkiksi Arjen taidot ja elämänhallinta -osaamiskokonaisuuden kohdalla sekä osaamisperusteisessa arvioinnissa.

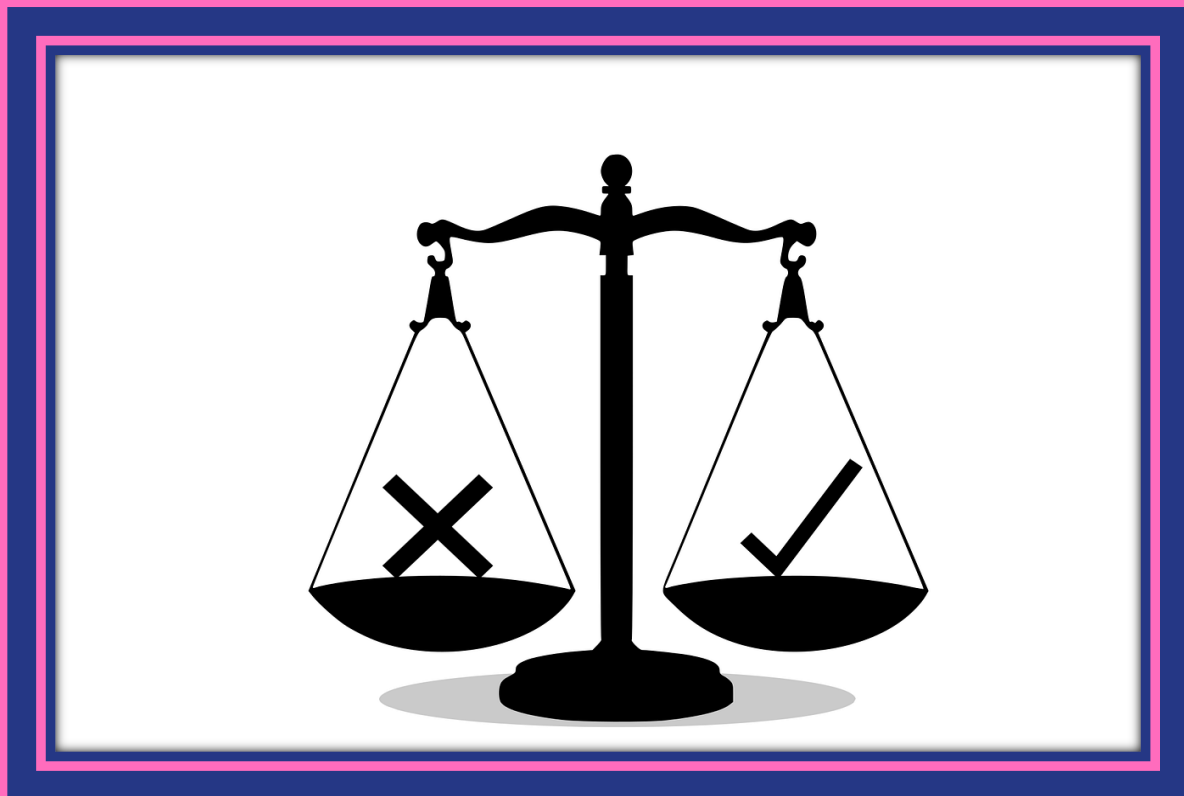
Opiskelijan opetukseen osallistumisen haasteiden takia arviointi on toteutettava todella yksilöllisesti.

Hyväksytyt/hylätyt-asteikkoa pidettiin nuoren kannalta hyvänä ja koulutuksen järjestäjälle helppona arviointitapana.

Toisaalta esiin nousi myös toivomus numeraalisesta arvioinnista, sillä sen ajateltiin motivoivan joitain opiskelijoita.

Pohdittiin, kuvaako hylätty/hyväksytyt-asteikko oikeasti oppilaan osaamista ja onko se tasa-arvoinen arviointitapa oppilaitoksen sisällä ja oppilaitosten välillä siinä vaiheessa, kun opiskelijat jatkavat yhteisiin ammatillisiin- tai lukio-opintoihin.

Minkälaista tukea tarvitsisitte koulutuksen arvioinnin toteuttamiseen?

- Koulutusta, keskustelua, vertaisuutta.
- Yhteisiä pelisääntöjä valtakunnallisten kokonaisuuksien arviointiin.
- Voisiko olla yleistä arviointipohjaa? Miten eritellysti arviointi toteutetaan?
- Yhteiset koulutuksen toteutuksen arviointikriteerit, joita voidaan hyödyntää sisäisissä auditoinneissa ja vertaisarvioinnissa.

Mihin muihin Opistovuosi-koulutukseen liittyviin kysymyksiin tarvitsisitte ohjeistusta?

Ohjeistusta siihen, kuin monta hylättyä kurssia opiskelijalla saa olla, jotta hän saa todistuksen.

Opintosuoritusten siirto Koski-tietovarantoon on epäselvää ja se, kuinka ne saadaan sopimaan yhteen Wilman ja Primuksen kanssa.

Toiveena on saada Opetushallitukselta hyvä briiffaus yhteishakuun ennen ensi vuoden kevättä.

Koulutuksen rahoituskysymyksiin.

Markkinointiin toivottiin selkeyttä.

Olisi hyvä saada pedagogista tietoa/ohjeistusta kansanopistotason opetusta varten, erityisesti HOJKSia (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) ja erityisopetusta varten.

Kiitos!

Erja Veivo

suunnittelija - planerare

040 145 8464

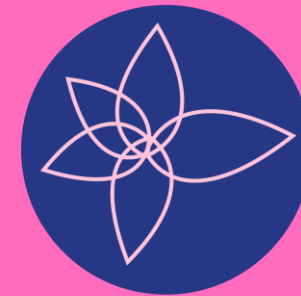
erja.veivo@kansanopistot.fi

Anni Henricson

koordinaattori - koordinator

040 136 7323

anni.henricson@kansanopistot.fi

Suomen Kansanopistoyhdistys
Finlands Folkhögskolförening